

ALGEBRA I, 12. februar 2007., -plan 2002-
kod prof. Andreje Tepavčević,

- I DEO 1. Da li postoji formula $A(p, q, r)$, takva da je formula $A \Rightarrow p$ tautološki ekvivalentna sa $p \vee q$, a $A \Leftrightarrow q$ tautološki ekvivalentna sa $p \vee r$?
 2. Proveriti da li je sledeća formula valjana: $(\forall x)R(x, x) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)(\exists z)(R(x, y) \Rightarrow R(x, z) \wedge R(y, z))$.
- II DEO 3. Ako su A i B podskupovi skupa U , dokazati da važi sledeća jednakost :

$$A \cup B = A \Delta B \Delta (A \cap B).$$
4. Dokazati da iz $A_1 \sim B_1$, $A_2 \sim B_2$ i $A_1 \cap A_2 = B_1 \cap B_2 = \emptyset$, sledi $A_1 \cup A_2 \sim B_1 \cup B_2$.
- III DEO 5. Neka je $(G, *)$ konačna grupa, i $a, b \in G$. Dokazati da elementi ba i ab imaju isti red.
 6. Neka je f homomorfizam prstena R u njega samog. Dokazati da je podskup $S = \{x \in R \mid f^2(x) = x\}$ potprsten u R .
- IV DEO 7. Odrediti sva rešenja sistema kongruencija: $x \equiv 1(\text{mod } 3)$; $x \equiv 2(\text{mod } 5)$; $x \equiv 3(\text{mod } 7)$.

8. Izračunati vrednost determinante:

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 3 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 1 & 4 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 5 \end{vmatrix}.$$

ALGEBRA I, 14. april 2007., -plan 2002-
kod prof. Andreje Tepavčević,

- I DEO 1. Da li postoji formula $F(p, q, r, s, t)$ iskaznog računa, takva da je sledeća formula tautologija:

$$(F \Rightarrow (p \wedge q \Rightarrow r \vee s \vee t)) \Rightarrow ((\neg p \wedge r) \vee (\neg q \wedge s) \vee \neg t).$$
2. Proveriti da li je sledeća formula valjana: $[(\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \wedge (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \wedge R(y, x) \Rightarrow x = y)] \Rightarrow (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow x = y)$.
- II DEO 3. Ako su A i B podskupovi skupa U , dokazati da važi sledeća jednakost:

$$\overline{A \Delta B} = \overline{(A \cup B)} \setminus \overline{(A \cap B)}.$$
4. Neka su ρ i θ relacije ekvivalencije na skupu A . Dokazati da je $\rho \circ \theta$ relacija ekvivalencije na istom skupu ako i samo ako je $\rho \circ \theta = \theta \circ \rho$.
- III DEO 5. Neka je G drupa, i a elemenat reda 2. Dokazati da za $b \in G$ ako važi $ba = ab^2$, tada je $b^3 = e$.
 6. Neka je f homomorfizam prstena R u njega samog. Dokazati da je podskup $S = \{x \in R \mid f^2(x) = x\}$ potprsten u R .
- IV DEO 7. Rešiti linearu Diofantovu jednačinu: $8x + 22y = 4$.
 8. Diskutovati sistem jednačina u zavisnosti od realnih parametara a i b , i rešiti sistem u slučajevima kada ima rešenja:

$$\begin{array}{rclclclclcl} -x & - & 2y & + & 3z & = & 1, \\ -2x & + & 3y & + & az & = & b, \\ 3x & - & y & - & 2z & = & 2. \end{array}$$

Obavezni:

G_1	a	b	c	d	G_2	0	1
a	a	b	b	d	0	0	1
b	b	d	a	b	1	1	0
c	c	a	d	c			
d	d	b	c	a			

1. Objasniti da li je $(\mathbb{Z} \setminus \{2007\}, *)$ grupoid, gde je $*$ binarna operacija definisana sa: $x * y = 20x - 10y - 3$.
2. Pronaći sve podgrupoide grupoida G_1 .
3. Pronaći sve kongruencije grupoida G_1 .
4. Da li je $h : G_1 \rightarrow G_2$ homomorfizam grupoida ako je $h : \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$?
5. Da li je G_1 asocijativan grupoid?

Poželjni:

6. Neka je $(G, *)$ konačna grupa, i $a, b \in G$. Dokazati da elementi ba i ab imaju isti red.
7. Neka je f homomorfizam prstena R u njega samog. Dokazati da je podskup $S = \{x \in R \mid f^2(x) = x\}$ potprsten u R .

-drugi deo-

Obavezni:

1. Odrediti ostatak pri deljenju broja 2007^{2007} sa 7
2. Pronaći sva rešenja Diofantove jednačine: $37x - 68y = 12$.
3. Ako je $z = 12 + 4\sqrt{3}i$, odrediti z^{180} .
4. Odrediti jedan maksimalni zajednički delilac za polinome $x^3 - 2x^2 + 1$ i $x^2 - x - 2$.

Poželjni:

5. Odrediti sve polinome trećeg stepena, nad poljem realnih brojeva, koji su deljivi sa $x - 4$, a pri deljenju sa $x - 1$, $x - 2$ i $x - 3$ daju jednake ostatke.

- I DEO
1. Da li postoji formula $F(p, q, r, s, t)$ iskaznog računa, takva da je sledeća formula tautologija:
 $((F \wedge p) \Rightarrow (r \vee s \vee t \Rightarrow p \wedge q)) \Rightarrow ((\neg p \wedge r) \vee (\neg q \wedge s) \vee \neg t)$.
 2. Proveriti da li je sledeća formula valjana: $(\forall x)R(x, x) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(x, z) \Rightarrow R(y, z)) \Rightarrow (\exists x)(\forall y)R(x, y)$.

- II DEO
3. Ako su A i B podskupovi skupa U , dokazati da važi sledeća jednakost:

$$\overline{A \Delta B} = \overline{(A \cup B)} \setminus \overline{(A \cap B)}.$$
 4. Ako su $R_1 \cup R_2$ i $R_1 \cap R_2$ refleksivne i antisimetrične relacije, dokazati da su i R_1 i R_2 refleksivne i antisimetrične relacije.
- III DEO
5. Ako je H podgrupa grupe G i N normalna podgrupa grupe G . Dokazati da je HN podgrupa grupe G .
 6. Ako ideal I prstena R sadrži jedinicu, dokazati da je tada $I = R$. Odavde izvesti da telo nema netrivijalnih ideaala (različitih od samog tela i $\{0\}$).
- IV DEO
7. Pronaći sve proste brojeve p takve da je $p^2 + 8$ takođe prost broj.
 8. Rešiti matričnu jednačinu $X \cdot (A - 3I) = B$, gde su

$$A = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 3 \\ -2 & 7 & 5 \\ 3 & -1 & 4 \end{bmatrix} \text{ i } B = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 7 & 8 & 10 \\ 1 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

ALGEBRE I, 25. jun 2007.
 -plan 2005-

I deo obavezni:

1. Da li je tautologija: $(r \Rightarrow p) \wedge (q \Leftrightarrow r) \Rightarrow q \vee (r \Rightarrow p)$
2. Pronaći KKF i KDF za $r \Rightarrow (p \Leftrightarrow q)$.
3. Pokazati da je formula valjana: $(\forall x)(\forall y)(\forall z)R(x, y, z) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)(\forall z)R(y, z, x)$

II deo obavezni:

4. Dokazati da za skupove $A, B, C \subseteq E$ važi $A \setminus (B \cup C) = (A \setminus B) \setminus C$.
5. Data je relacija $\rho = \{(1, 2), (2, 4), (4, 1), (2, 2), (3, 3)\}$ na skupu $A = \{1, 2, 3, 4\}$.
 - a) Koje od osobina refleksivnost, simetričnost, antisimetričnost, tranzitivnost ova relacija poseduje?
 - b) Odrediti najmanju relaciju θ na istom skupu takvu da je $\rho \subseteq \theta$ i da je θ relacija ekvivalencije.
 - c) Odrediti klase ekvivalencije θ .
- d) Da li postoji relacija porekta σ na skupu A koja sadrži ρ . Ako postoji, konstruisati tu relaciju, a ako ne postoji obrazložiti zašto ne postoji.
6. Date su sledeće korespondencije iz skupa A u skup B :
 - a) $A = \{a, b, c\}$, $B = \{1, 2\}$, $f_1 = \{(a, 1), (c, 2)\}$.
 - b) $A = \{a, b\}$, $B = \{1, 2, 3\}$, $f_2 = \{(a, 2), (b, 2)\}$.
 - c) $A = \{a, b, c, d, e\}$, $B = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $f_3 = \{(a, 1), (b, 4), (c, 2), (d, 4), (e, 5), (b, 2), (d, 2)\}$.
 Koje od ovih korespondencija su funkcije? Koje od njih su injekcije, koje sirjekcije, a koje bijekcije?

7. Date su funkcije f i g na skupu $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$. $f = \{(1, 4), (2, 4), (3, 3), (4, 2), (5, 4), (6, 6)\}$
i
 $g = \{(1, 2), (2, 3), (3, 6), (4, 5), (5, 1), (6, 4)\}$.
- Odrediti jezgra funkcija f i g .
 - Odrediti funkcije $f \circ g$ i $g \circ f$.
 - Odrediti $g(\{1, 2, 3\})$ i $f^{-1}(\{1, 4, 6\})$.

III deo obaveznih:

8. Rešiti sistem linearnih jednačina Gausovim metodom:

$$x + y - z - t = 3,$$

$$2x + 3y - 3z + 2t = 8,$$

$$3x - 3y - 3z + 2t = -3,$$

$$2x - y + z + 3t = 0.$$

9. Izračunati determinantu:
- $$\begin{vmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 \\ 3 & 4 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{vmatrix}$$

10. Odrediti inverznu matricu za sledeću matricu:
- $$\begin{bmatrix} 4 & -2 & 2 \\ -3 & 2 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Poželjni:

- Da li postoji formula $F(p, q, r, s, t)$ iskaznog računa, takva da je sledeća formula tautologija:
 $(F \Rightarrow (p \wedge q \Rightarrow r \vee s \vee t)) \Rightarrow ((\neg p \wedge r) \vee (\neg q \wedge s) \vee \neg t)$.
- Neka su ρ i θ relacije ekvivalencije na skupu A . Dokazati da je $\rho \circ \theta$ relacija ekvivalencije na istom skupu ako i samo ako je $\rho \circ \theta = \theta \circ \rho$.
- Diskutovati sistem jednačina u zavisnosti od realnih parametara a i b , i rešiti sistem u slučajevima kada ima rešenja:

$$\begin{array}{rclcl} -x & - & 2y & + & 3z = 1, \\ -2x & + & 3y & + & az = b, \\ 3x & - & y & - & 2z = 2. \end{array}$$

ALGEBRE II, 28. jun 2007., -plan 2005-
-prvi deo-

Obavezni:

$$\begin{array}{c|cccc} G_1 & a & b & c & d \\ \hline a & a & b & b & a \\ b & b & d & a & c \\ c & b & a & d & c \\ d & d & b & c & d \end{array} \quad \begin{array}{c|cc} G_2 & 0 & 1 \\ \hline 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{array}$$

- Objasniti da li je $(\mathbb{Z} \setminus \{2007\}, *)$ grupoid, gde je $*$ binarna operacija definisana sa: $x * y = 10x - 5y - 3$.
- Pronaći sve podgrupoide grupoida G_1 .
- Pronaći sve kongruencije grupoida G_1 .
- Da li je $h : G_1 \rightarrow G_2$ homomorfizam grupoida ako je $h : \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$?
- Da li je G_1 asocijativan grupoid?

Poželjni:

- Ako je H podgrupa grupe G i N normalna podgrupa grupe G . Dokazati da je HN podgrupa grupe G .
- Ako ideal I prstena R sadrži jedinicu, dokazati da je tada $I = R$. Odavde izvesti da telo nema netrivijalnih ideaala (različitih od samog tela i $\{0\}$).

-drugi deo-

Obavezni:

- Odrediti ostatak pri deljenju broja 7002^{7002} sa 7
- Pronaći sva rešenja Diofantove jednačine: $26x - 34y = 12$.
- Ako je $z = 4\sqrt{3} + 12i$, odrediti z^{210} .
- Odrediti jedan maksimalni zajednički delilac za polinome $x^3 - 2x^2 + 1$ i $x^2 - x - 2$.

Poželjni:

- Pronaći sve proste brojeve p takve da je $p^2 + 8$ takođe prost broj.

ALGEBRE I, 13. septembar 2007.
-plan 2005-

I deo obaveznih:

- Da li je tautologija: $(r \Rightarrow p) \wedge (q \Leftrightarrow r) \Rightarrow q \vee (r \Leftrightarrow p)$
- Pronaći KKF i KDF za $r \wedge (p \Leftrightarrow q)$.
- Pokazati da je formula valjana: $(\forall x)(\forall y)(\forall z)R(x, y, z) \Rightarrow (\forall x)(\forall y)(\forall z)R(y, z, x)$

II deo obaveznih:

- Dokazati da za skupove $A, B, C \subseteq E$ važi $A \setminus (B \cup C) = (A \setminus B) \setminus C$.

5. Data je relacija $\rho = \{(3, 2), (2, 4), (4, 3), (2, 2), (3, 3)\}$ na skupu $A = \{1, 2, 3, 4\}$.
- Koje od osobina refleksivnost, simetričnost, antisimetričnost, tranzitivnost ova relacija poseduje?
 - Odrediti najmanju relaciju θ na istom skupu takvu da je $\rho \subseteq \theta$ i da je θ relacija ekvivalencije.
 - Odrediti klase ekvivalencije θ .
 - Da li postoji relacija poretka σ na skupu A koja sadrži ρ . Ako postoji, konstruisati tu relaciju, a ako ne postoji obrazložiti zašto ne postoji.
6. Date su sledeće korespondencije iz skupa A u skup B :
- $A = \{a, b, c\}$, $B = \{1, 2\}$, $f_1 = \{(a, 2), (c, 2)\}$.
 - $A = \{a, b\}$, $B = \{1, 2, 3\}$, $f_2 = \{(a, 3), (b, 2)\}$.
 - $A = \{a, b, c, d, e\}$, $B = \{1, 2, 3, 4, 5\}$, $f_3 = \{(a, 3), (b, 4), (c, 1), (d, 2), (e, 5), (c, 2), (d, 3)\}$.
- Koje od ovih korespondencija su funkcije? Koje od njih su injekcije, koje sirjekcije, a koje bijekcije?
7. Date su funkcije f i g na skupu $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$. $f = \{(1, 4), (2, 4), (3, 3), (4, 2), (5, 4), (6, 6)\}$ i
 $g = \{(1, 2), (2, 3), (3, 6), (4, 5), (5, 1), (6, 4)\}$.
- Odrediti jezgra funkcija f i g .
 - Odrediti funkcije $f \circ g$ i $g \circ f$.
 - Odrediti $g(\{1, 2, 3\})$ i $f^{-1}(\{1, 4, 6\})$.

III deo obaveznih:

8. Rešiti sistem linearnih jednačina Gausovim metodom:

$$x + y - z - t = 3,$$

$$2x + 3y - 3z + 2t = 8,$$

$$3x - 3y - 3z + 2t = -3,$$

$$2x - y + z + 3t = 0.$$

9. Izračunati determinantu:

$$\begin{vmatrix} 4 & 3 & 2 & 1 \\ 3 & 4 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 4 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \end{vmatrix}$$

10. Odrediti inverznu matricu za sledeću matricu:

$$\begin{bmatrix} 4 & -2 & 2 \\ -3 & 2 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Poželjni:

- Da li postoji formula $F(p, q, r, s, t)$ iskaznog računa, takva da je sledeća formula tautologija:
 $(F \Rightarrow (p \wedge q \Rightarrow r \vee s \vee t)) \Rightarrow ((\neg p \wedge r) \vee (\neg q \wedge s) \vee \neg t)$.
- Neka su ρ i θ relacije ekvivalencije na skupu A . Dokazati da je $\rho \circ \theta$ relacija ekvivalencije na istom skupu ako i samo ako je $\rho \circ \theta = \theta \circ \rho$.

- iii Diskutovati sistem jednačina u zavisnosti od realnih parametara a i b , i rešiti sistem u slučajevima kada ima rešenja:

$$\begin{array}{rclcl} -x & - & 2y & + & 3z = 1, \\ -2x & + & 3y & + & az = b, \\ 3x & - & y & - & 2z = 2. \end{array}$$

ALGEBRA I, 13. septembar 2007.,
kod prof. Andreje Tepavčević,
-plan 2002-

- I DEO 1. Odrediti iskaznu formulu $F(p, q, r)$ takvu da formula $(F \Leftrightarrow (q \wedge r)) \Rightarrow ((p \vee q) \Rightarrow r)$ bude tautologija.
2. Pokazati da formula nije valjana: $(\forall x)(\exists y)R(x, y) \wedge (\forall x)(\forall y)(R(x, y) \Rightarrow R(y, x)) \wedge (\forall x)(\forall y)(\forall z)(R(x, y) \wedge R(y, z) \Rightarrow R(x, z)) \Rightarrow (\forall x)R(x, x)$.
- II DEO 3. Neka su A , B , i C neprazni skupovi, i neka je $C \subseteq A$ i $A \times B \cup C \times B = B \times C$. Dokazati da je $A \subseteq B = C$.
4. Ako su $R_1 \cup R_2$ i $R_1 \cap R_2$ refleksivne i antisimetrične relacije, dokazati da su i R_1 i R_2 refleksivne i antisimetrične relacije.
- III DEO 5. Ako je H i N normalne podgrupe grupe G . Dokazati da je HN normalna podgrupa grupe G .
6. Ako ideal I prstena R sadrži jedinicu, dokazati da je tada $I = R$. Odavde izvesti da telo nema netrivijalnih ideaala (različitih od samog tela i $\{0\}$).
- IV DEO 7. Odrediti ostatak pri deljenju broja 555^{777} sa 11.

8. Izračunati determinantu

$$\left| \begin{array}{cccccc} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 3 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 \\ 3 & 4 & 3 & 3 & 3 & 3 \\ 3 & 4 & 5 & 4 & 4 & 4 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 5 & 5 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 6 \end{array} \right|.$$

ALGEBRE II, 29. septembar 2007.

kod Andreje Tepavčević

-plan2005-

-prvi deo-

Obavezni:

G_1		a	b	c	d	G_2	
a	b	b	a	b	d	0	1
b	b	d	a	b		0	1
c	c	a	d	c		1	0
d	d	b	c	a			

1. Objasniti da li je $(\mathbb{Z} \setminus \{2007\}, *)$ grupoid, gde je $*$ binarna operacija definisana sa: $x * y = 20x - 5y + 7$.
2. Pronaći sve podgrpoide grupoida G_1 .

3. Pronaći sve kongruencije grupoida G_1 .
4. Da li je $h : G_1 \rightarrow G_2$ homomorfizam grupoida ako je $h : \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$?
5. Da li je G_1 asocijativan grupoid?

Poželjni:

6. Ako je H i N normalne podgrupe grupe G . Dokazati da je HN normalna podgrupa grupe G .
7. Ako ideal I prstena R sadrži jedinicu, dokazati da je tada $I = R$. Odavde izvesti da telo nema netrivijalnih ideaala (različitih od samog tela i $\{0\}$).

-drugi deo-

Obavezni:

1. Odrediti ostatak pri deljenju broja 555^{777} sa 11
2. Pronaći sva rešenja Diofantove jednačine: $37x - 48y = 14$.
3. Ako je $z = 12 + 4\sqrt{3}i$, odrediti z^{180} .
4. Odrediti jedan maksimalni zajednički delilac za polinome $x^3 - 2x^2 + 1$ i $x^2 - x - 2$.

Poželjni:

5. Odrediti sve polinome trećeg stepena, nad poljem realnih brojeva, koji su deljivi sa $x - 4$, a pri deljenju sa $x - 1$, $x - 2$ i $x - 3$ daju jednake ostatke.